

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบตัวประกอบ $2 \times 2 \times 2$ โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มแบบระหว่างบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างชั้นสร้างเครื่องมือ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 70 คน ตอบมาตรฐานวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสร้างโดย Jones และ Rhodewalt, 1982 (Jones & Rhodewalt, 1982 อ้างถึงใน Rhodewalt, 1990) จำนวน 25 ข้อกระทง กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละของความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ
 คณะที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละของความถี่
เพศ		
1. ชาย	40	57.1
2. หญิง	30	42.9
รวม	70	100.0
อายุ		
16 ปี	1	1.4
17 ปี	9	12.9
18 ปี	18	25.7
19 ปี	21	30.0
20 ปี	12	17.1
21 ปี	6	8.6
23 ปี	1	1.4
24 ปี	1	1.4
25 ปี	1	1.4
รวม	70	100.0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละของความถี่
คณะที่ศึกษา		
1. ครุศาสตร์	29	41.4
2. ทันตแพทยศาสตร์	1	1.4
3. นิติศาสตร์	2	2.9
4. นิเทศศาสตร์	1	1.4
5. พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	6	8.6
6. แพทยศาสตร์	1	1.4
7. เกษศาสตร์	3	4.3
8. รัฐศาสตร์	4	5.7
9. วิทยาศาสตร์	4	5.7
10. วิศวกรรมศาสตร์	11	15.7
11. ศิลปกรรมศาสตร์	1	1.4
12. สถาปัตยกรรมศาสตร์	1	1.4
13. สัตวแพทยศาสตร์	2	2.9
14. อักษรศาสตร์	4	5.7
รวม	70	100.0
ชั้นปีการศึกษา		
ปีที่ 1	25	35.7
ปีที่ 2	22	31.4
ปีที่ 3	20	28.6
ปีที่ 4	2	2.9
ปีที่ 6	1	1.4
รวม	70	100.0

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 จำนวน 327 คน แบ่งเป็นเพศชาย 95 คน เพศหญิง 232 คน ดังแสดงในตารางที่ 2 ตอบมาตรฐานวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ (Self-handicapping Scale) จำนวน 9 ข้อกระทง เพื่อจำแนกผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง 80 คน กับผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำ 80 คน ดังตารางที่ 3 เพื่อเข้าร่วมการทดลอง 8 เงื่อนไข ทำการสุ่มโดยจับฉลากว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละคนอยู่ในเงื่อนไขการทดลองแบบใด ซึ่งแต่ละเงื่อนไขการทดลองประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 20 คน

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบมาตรฐานวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ จำแนกตามเพศและสาขาวิชา

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละของความถี่
เพศ		
1. ชาย	95	29.1
2. หญิง	232	70.9
รวม	327	100.0
สาขาวิชาที่ศึกษา		
1. ปฐมวัย	23	7.0
2. ประถมศึกษา	32	9.8
3. มัธยม-วิทย์	107	32.7
4. มัธยม-ศิลป์	45	13.8
5. นอกระบบ	17	5.2
6. ดนตรีศึกษา	25	7.6
7. ศิลปศึกษา	11	3.4
8. พลศึกษา	32	9.8
9. ธุรกิจศึกษา	20	6.1
10. สุขศึกษา	15	4.6
รวม	327	100.0

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการทดลอง
จำแนกตามเพศและสาขาวิชา

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละของความถี่
เพศ		
1. ชาย	47	29.4
2. หญิง	113	70.6
รวม	160	100.0
สาขาวิชาที่ศึกษา		
1. ปฐมวัย	14	8.8
2. ประถมศึกษา	17	10.6
3. มัธยม-วิทย์	51	31.9
4. มัธยม-ศิลป์	23	14.4
5. นอกกระบบ	6	3.8
6. ดนตรีศึกษา	12	7.5
7. ศิลปศึกษา	4	2.5
8. พลศึกษา	12	7.5
9. ธุรกิจศึกษา	11	6.9
10. สุขศึกษา	10	6.3
รวม	160	100.0

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรการวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ (Self-handicapping Scale) ดัดแปลงจากมาตรการวัดของ Jones และ Rhodewalt (1982)
2. แบบสอบถามการตั้งเป้า
3. แบบวัดความชอบในการทำกิจกรรม (Task Involvement) แปลมาจากแบบวัดของ Deppe และ Harackiewicz (1996)
4. แบบวัดความสนุกสนานในการทำกิจกรรม (Enjoyment) แปลมาจากแบบวัดของ Deppe และ Harackiewicz (1996)
5. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ
6. โปรแกรมคอมพิวเตอร์เกมพินบอล

การสร้างเครื่องมือและประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. มาตรการวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ (Self-handicapping Scale) สร้างโดย Jones และ Rhodewalt (1982) ข้อกระทงทั้งสิ้น 25 ข้อกระทง เป็นข้อกระทงทางบวก 17 ข้อ ข้อกระทงในทางลบ 8 ข้อ มีค่าความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.79

1.1 ขั้นตอนพัฒนามาตรวัดดังนี้

- 1.1.1 ผู้วิจัยศึกษา เปรียบเทียบระหว่างมาตรการวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ สร้างโดย Jones และ Rhodewalt, 1982 (Jones & Rhodewalt, 1982 อ้างถึงใน Rhodewalt, 1990) จำนวน 25 ข้อกระทง กับมาตรฉบับย่อ ซึ่ง Michael J. Strube (1986) ได้นำมาพัฒนาจำนวน 10 ข้อกระทง และตัดสินใจนำมาตรวัดฉบับเต็มของ Jones และ Rhodewalt (1982) ทั้ง 25 ข้อ มาเรียบเรียงเป็นภาษาไทย
- 1.1.2 นำข้อกระทงที่แปลจากมาตรวัด 25 ข้อ มาให้ ศ.ดร.ชัยพร วิชชาวุธ อาจารย์ที่ปรึกษากรรณพิจารณาตัดสินความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องทางภาษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข
- 1.1.3 นำข้อกระทงทั้ง 25 ข้อ มาจัดเรียงเป็นชุดของมาตรวัด โดยดัดแปลงรูปแบบ (Format) ของมาตรวัด

- 1.1.4 นำมาตรวัดที่สร้างขึ้นไปใช้กับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 จำนวน 70 คน เป็นชาย 40 คน หญิง 30 คน และนำคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ใช้วิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้อกระทงอื่นทั้งหมดของมาตรวัด (Corrected Item-total Correlations) กำหนดระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้
- 1.1.4.1 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เมื่อวิเคราะห์ข้อกระทง 25 ข้อ กับกลุ่มตัวอย่าง 70 คน พบว่าได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 10 ข้อ ได้สัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.52
- 1.1.4.2 นำข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 10 ข้อ กลับไปวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างเดิมอีกครั้ง พบว่าได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 9 ข้อ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.70
- 1.1.4.3 นำข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 9 ข้อ กลับไปวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างเดิมอีกครั้ง พบว่าได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 9 ข้อ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.70 ดังตาราง ก ในภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์แสดงรายละเอียดในตาราง ก-ข ในภาคผนวก ข้อกระทงที่มีคุณภาพตามการวิเคราะห์คือ ข้อกระทงที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลรวมคำตอบของข้อกระทงอื่นทั้งหมดของมาตรวัดนั้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากผลการวิเคราะห์ทำให้ผู้วิจัยพบว่ามาตรวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ จาก 25 ข้อ มีข้อกระทงที่มีคุณภาพ 9 ข้อ

ข้อที่ผ่านการคัดเลือกในการวิเคราะห์มาตรวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ 9 ข้อ มีข้อกระทงทางบวก 8 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 1 ข้อ

จากการวิเคราะห์ความเที่ยง ใช้วิธีการคำนวณสัมประสิทธิ์ความคงที่ภายใน (Coefficient of Internal Consistency) ข้อกระทงที่มีคุณภาพตามการวิเคราะห์รายข้อ ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของมาตรวัด มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.70 ซึ่งมีความคงที่ภายในมากกว่ามาตรวัดฉบับย่อของ Strube (1986) ซึ่งมีค่าความคงที่ภายในเท่ากับ 0.66

นอกจากการหาความเที่ยงโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อ
 กระทบแต่ละข้อกับผลรวมของข้อกระทบอื่นทั้งหมดของมาตรวัดแล้ว ผู้วิจัยได้ทดสอบ
 ค่าที (t-test) ระหว่างกลุ่มสูง - ต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทบที่สามารถจำแนกความแตกต่าง
 ต่างระหว่างกลุ่มผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง และผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ
 ต่ำ ได้อย่างชัดเจน และผู้วิจัยได้นำข้อกระทบที่ผ่านทั้งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 ระหว่างข้อกระทบแต่ละข้อกับผลรวมของข้อกระทบทั้งหมดและข้อที่ผ่านค่าที ดังตาราง
 ข ในภาคผนวก ก ไปใช้เป็นมาตรในการวิจัย

1.2 การให้คะแนนมาตรวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ

มาตรวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบจำนวน 9 ข้อ โดยคะแนนในการ
 ตอบมาตรวัดมีความหมายดังนี้

- 0 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยเล็กน้อย
- 4 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

นำผลรวมจากการตอบมาตรวัดข้อ 1 ถึง 9 มาเป็นคะแนนลักษณะนิสัย
 ทำให้ตนเองเสียเปรียบของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน และกลับการให้คะแนน ข้อที่ 8

1.3 การนำมาตรวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบไปใช้

นำข้อมูลจากการตอบมาตรวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบมา
 จำแนกกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการทดลองต่อไป โดยนำคะแนนจากการตอบมาตรวัด
 มาเรียงลำดับและคำนวณ 25 % ของกลุ่มที่มีคะแนนของการทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง
 ซึ่งมีคะแนนระหว่าง 28 - 41 ($M=31.7$) เป็นกลุ่มผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง
 จำนวน 80 คน และคำนวณ 25 % ของกลุ่มที่มีคะแนนของการทำให้ตนเองเสียเปรียบ
 ต่ำ ซึ่งมีคะแนนระหว่าง 5 - 19 ($M=15.6$) เป็นกลุ่มผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำ
 จำนวน 80 คน

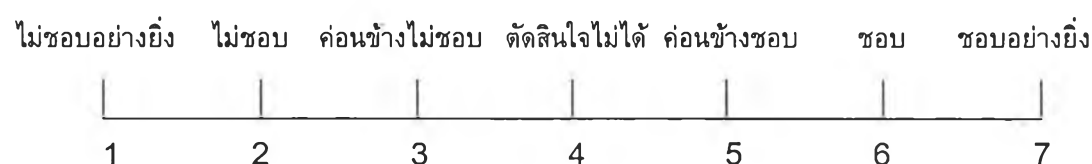
2. แบบสอบถามการตั้งเป้า

2.1 การให้คะแนนการตั้งเป้า

นำคะแนนพิณบอลที่ผู้ร่วมการทดลองตั้งเป้า ซึ่งเป็นตัวเลขหลักล้าน ไปเปรียบเทียบกับคะแนนที่ผู้ร่วมการทดลองทำได้ในชั้นทดลองเล่นพิณบอลว่ามีการตั้งเป้าสูงขึ้นจากคะแนนที่เคยทำได้ (กำหนดค่าที่จะนำไปวิเคราะห์ = 1) หรือตั้งเป้าต่ำลง (กำหนดค่าที่จะนำไปวิเคราะห์ = 0)

3. แบบวัดความชอบในการทำกิจกรรม (Task Involvement)

แบบวัดความชอบในการทำกิจกรรมจำนวน 2 ข้อ วัดภายหลังการเล่นเกมพิณบอลซึ่งมีการแข่งขันหรือไม่มีการแข่งขัน โดยมีช่วงคะแนนระหว่าง 1 ถึง 7

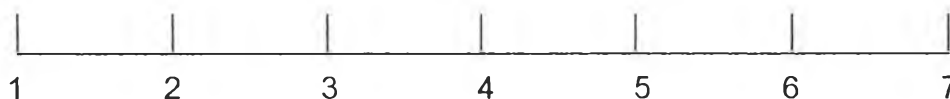
- 1 หมายถึงไม่ชอบอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึงไม่ชอบ
- 3 หมายถึงค่อนข้างชอบ
- 4 หมายถึงตัดสินใจไม่ได้
- 5 หมายถึงค่อนข้างชอบ
- 6 หมายถึงชอบ
- 7 หมายถึงชอบอย่างยิ่ง

นำผลรวมของคำตอบทั้ง 2 ข้อ ซึ่งวัดไปในทิศทางเดียวกัน มาเป็นคะแนนรวมของความชอบในการทำกิจกรรมของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน

4. แบบวัดความสนุกสนานในการทำกิจกรรม (Enjoyment)

แบบวัดความสนุกสนานในการทำกิจกรรม 4 ข้อ วัดภายหลังช่วงเวลาอิสระ โดยมีช่วงคะแนนระหว่าง 1 ถึง 7

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ก่อนข้างไม่เห็นด้วย ตัดสินใจไม่ได้ เห็นด้วยน้อย เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- 1 หมายถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึงไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึงค่อนข้างเห็นด้วย
- 4 หมายถึงตัดสินใจไม่ได้
- 5 หมายถึงเห็นด้วยน้อย
- 6 หมายถึงเห็นด้วย
- 7 หมายถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง

นำผลรวมของคำตอบทั้ง 4 ข้อ ซึ่งวัดไปในทิศทางเดียวกันมาเป็นคะแนนรวมของความสนุกสนานในการทำกิจกรรมของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน

5. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ

เมื่อมีตัวอักษรขนาดใหญ่ (ขนาด 300 points) ปรากฏกลางหน้าจอคอมพิวเตอร์ ผู้ร่วมการทดลองจะต้องกดปุ่มตอบรับให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อปรากฏตัว L ให้กดแป้นพิมพ์ เมื่อปรากฏตัว R ให้กดแป้นพิมพ์ คอมพิวเตอร์จะรายงานเวลาในการตอบสนองและเวลาทั้งหมดที่ใช้ไปในการฝึกซ้อม

5.1 การให้คะแนนเวลาฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ

การฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือเป็นขั้นตอนภายหลังจากให้ผู้ร่วมการทดลอง ทดลองเล่นเกมคอมพิวเตอร์พินบอล โดยผู้วิจัยจับเวลาที่ผู้ร่วมการทดลองได้ฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ (มีหน่วยเป็นวินาที) เพื่อนำเวลาการฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือของผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง มาเปรียบเทียบกับผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำ

และได้นำเวลาฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือของผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง 80 คน มาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก และคำนวณ 27 % หากกลุ่มสูง-ต่ำ เพื่อจำแนกระหว่างผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสูงฝึกซ้อมมาก และฝึกซ้อมน้อย

นำเวลาฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือของผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำ 80 คน มาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก และคำนวณ 27 % หากกลุ่มสูง-ต่ำ เพื่อจำแนกระหว่างผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำฝึกซ้อมมาก และฝึกซ้อมน้อย

6. โปรแกรมคอมพิวเตอร์เกมพินบอล

เป็นเกมที่ผู้เล่นต้องดีดคานสองอันเพื่อเลี้ยงบอลไม่ให้ตกช่องกลางระหว่างคานให้นานที่สุด โดยการกดแป้นพิมพ์ **Alt** เพื่อควบคุมคานซ้ายและกดแป้นพิมพ์ **Ctrl** เพื่อควบคุมคานขวา 1 เกม สามารถเล่นได้ 3 ลูก (หรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนด) เมื่อลูกหนึ่งตกไป ลูกใหม่จะมาแทนที่ จะได้คะแนนจากการเลี้ยงบอลและเมื่อดีดบอลไปโดนเป้าต่างๆ จะได้คะแนนพิเศษ

วิธีการทดลอง

1. ขั้นตอนทดลอง

- 1.1 ผู้วิจัยติดต่อโปรแกรมเมอร์ เพื่อเขียนโปรแกรมการฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ และแก้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เกมพินบอล เพื่อจัดกระทำให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกาทดลอง
- 1.2 ผู้วิจัยติดต่อขอความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่รับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย 2 ในชั่วโมงบรรยายซึ่งนิสิตครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 เป็นประชากรในการวิจัย ต้องลงทะเบียนเรียนทุกคน เพื่อตอบมาตรฐานวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ แต่เนื่องจากนิสิตบางคนไม่เข้าเรียนในชั่วโมงที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูล จึงทำให้มีประชากรจำนวน 327 คน แบ่งเป็นเพศชาย 95 คน เพศหญิง 232 คน
- 1.3 นำข้อมูลจากการตอบมาตรฐานวัดลักษณะนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบ มาจำแนกกลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง จำนวน 80 คน และ กลุ่มผู้มีนิสัยทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำจำนวน 80 คน รวมมีกลุ่มตัวอย่างที่จะเข้ารับการทดลองทั้งสิ้น 160 คน

- 1.4 ผู้วิจัยติดต่อศูนย์คอมพิวเตอร์มูลนิธิเด็ก เพื่อใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนห้องทดลองซึ่งมีสภาพตรงตามที่กำหนดไว้ในกาทดลอง เพื่อดำเนินการทดลองต่อไป
- 1.5 ผู้วิจัยติดต่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่รับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย 2 ในชั่วโมงปฏิบัติ ซึ่งแบ่งเป็น 12 กลุ่ม เพื่อติดต่อนัดเวลาเข้าร่วมการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล บอกกลุ่มตัวอย่างว่าเป็นการศึกษานำร่อง เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์และจะนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

2. ขั้นตอนทดลอง

- 2.1 ผู้ร่วมการทดลองมาที่ห้องทดลอง และเข้ารับกาทดลองครั้งละ 1 คน จัดให้ผู้ร่วมการทดลองเข้าเงื่อนไขการทดลองโดยการสุ่ม
- 2.2 ผู้วิจัยบอกกลุ่มตัวอย่างซึ่งถูกจัดเข้าเงื่อนไขมีการแข่งขันว่า

“คุณต้องแข่งขันกับผู้ร่วมการทดลองอีกคนหนึ่งซึ่งอยู่ห้องข้างๆ พยายามทำคะแนนพิณบอล ให้ได้มากกว่าคู่แข่งชั้น ถึงแม้จะอยู่คนละห้องและหลังจากแข่งขันแล้วผู้วิจัยจะนำคะแนนของคุณคู่แข่งมาให้คุณดูด้วย”

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ถูกจัดเข้าเงื่อนไขไม่มีการแข่งขัน ผู้วิจัยจะบอกว่า

“ห้องข้างๆ มีผู้ร่วมการทดลองอีกคนหนึ่ง เขาจะเล่นเกมพิณบอล ไปพร้อมๆ กับคุณ ถึงแม้จะไม่ใช้กาแข่งขัน แต่ขอให้คุณตั้งใจเล่น และทำคะแนนพิณบอล ให้ได้มากที่สุด ช่วงท้ายของกิจกรรมผู้วิจัยจะนำคะแนนของผู้ร่วมการทดลองคนนั้นมาให้ดูว่าเขาได้คะแนนมากหรือน้อยกว่าคุณ”
- 2.3 ผู้วิจัยสาธิตให้ดูก่อนว่าเกมคอมพิวเตอร์พิณบอล เล่นอย่างไร และให้ผู้ร่วมการทดลองเล่นเกมพิณบอล 3 ลูก เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับเกม โดยได้บอกผู้ร่วมการทดลองก่อนแล้วว่า ผู้วิจัยจะมาบันทึกคะแนน จากนั้นให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้ร่วมการทดลองว่า คะแนนที่ทำได้ในขั้นทดลองเล่นนี้อยู่ในขั้นดี
- 2.4 ผู้ร่วมการทดลองฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยแจ้งให้ผู้ร่วมการทดลองทราบว่า

“การเล่นเกมพิณบอล ขึ้นอยู่กับการใช้สายตาและมือให้สัมพันธ์กันว่าจะตอบสนองต่อภาพที่เห็นได้รวดเร็วเพียงใด การฝึกซ้อมนี้จะช่วยให้คุณมี

โอกาสทำคะแนนการเล่นเกมนินบอล ได้ตรงกับความสามารถที่แท้จริงของคุณ เพราะโปรแกรมการฝึกซ้อมใช้หลักการเดียวกับการเล่นเกมนินบอลนั่นเอง คุณสามารถฝึกซ้อมได้มากเท่าที่ต้องการ ก่อนที่จะเล่นเกมนินบอลจริงๆ”

ในช่วงเวลานี้ ผู้ร่วมการทดลองจะมีเวลาตามลำพังในห้อง เพื่อฝึกซ้อมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ เขามีอิสระว่าจะใช้เวลาในการฝึกซ้อมนานเท่าไรก็ได้ แต่โปรแกรมคอมพิวเตอร์จะบันทึกไว้ว่าผู้ร่วมการทดลองฝึกซ้อมทั้งหมดกี่ครั้ง และผู้วิจัยแอบจับเวลาการฝึกซ้อมนี้

2.5 ให้ผู้ร่วมการทดลองตั้งเป้าว่าตนเองจะทำคะแนนนินบอล ได้เท่าไร

2.6 ผู้ร่วมการทดลองเล่นเกมนินบอล 1 เกม ซึ่งมี 3 ลูก โดยผู้วิจัยบอกไว้ก่อนว่าหลังจากเล่นเกมแล้ว เขามีโอกาสจะได้ดูคะแนนของผู้ร่วมการทดลองอีกคนหนึ่งในเรื่องใจการแข่งขันผู้วิจัยย้ำว่า “ให้พยายามเล่นให้เต็มความสามารถเพื่อแข่งขันกับผู้ร่วมการทดลองอีกคนหนึ่ง ซึ่งเขาก็กำลังแข่งขันกับคุณเช่นกัน”

ส่วนเรื่องใจไม่มีการแข่งขัน บอกผู้ร่วมการทดลองว่า “แม้จะไม่ใช้การแข่งขัน แต่ขอให้คุณพยายามทำคะแนนให้ได้มากที่สุด เพื่อนำสถิติของคะแนนไปใช้ในงานวิจัยต่อไป” (เพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบมาตรฐานของคะแนนในการเล่นเกมนินบอล)

2.7 ภายหลังจากการเล่นนินบอล ผู้วิจัยเข้ามาในห้อง เพื่อให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์การเล่นนินบอล ว่าเป็นอย่างไร (แบบวัดความชอบในการทำกิจกรรม) ในขณะที่ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอตัวออกไปดูผู้ร่วมการทดลองอีกห้องหนึ่ง (สมมติ)

2.8 ผู้วิจัยกลับมาพร้อมแบบฟอร์มบันทึกคะแนน ซึ่งกรอกชื่อ สกุล และคะแนนของผู้ร่วมการทดลองอีกห้องหนึ่ง (ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขึ้นเองทั้งหมด) เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบแบบวัดความชอบในการทำกิจกรรมเสร็จ ผู้วิจัยบอกว่า

“ผู้ร่วมการทดลองอีกห้องหนึ่งได้กรอกคะแนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้คุณกรอกชื่อ – สกุล และคะแนนนินบอล ของคุณลงในแบบฟอร์มบันทึกคะแนนใบเดียวกัน”

ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับผลป้อนกลับผลลัพธ์จากการเล่นเกม นั่นคือผู้ร่วมการทดลองในเรื่องใจมีการแข่งขัน จะได้เห็นว่าคุณแพ้หรือชนะ และผู้ร่วม

การทดลองในเงื่อนไขไม่มีการแข่งขัน จะได้ว่าตนได้คะแนนมากกว่า หรือน้อยกว่าผู้ร่วมการทดลองอีกคนหนึ่ง (ผลป้อนกลับเป็นคะแนนที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเองโดยบวกหรือลบ 7 ล้าน จากคะแนนแท้จริงที่ผู้ร่วมการทดลองทำได้ ซึ่งคะแนนพินบอลที่ผู้ร่วมการทดลองทำได้จะอยู่ระหว่าง 5 - 65 ล้านคะแนน $M=23$ ล้าน)

- 2.9 ผู้วิจัยบอกว่ามีแบบสอบถามอีกชุดหนึ่งที่จะให้ผู้ร่วมการทดลอง กรอกก่อนจบการทดลอง ผู้วิจัยขอเวลา 1 นาที เพื่อออกจากห้องไปเอาแบบสอบถามดังกล่าว ในช่วงที่ผู้วิจัยออกไปจากห้องได้บอกผู้ร่วมการทดลอง ทำตัวตามสบาย จะเล่นเกมพินบอลต่อ อ่านนิตยสาร – การ์ตูน หรือนั่งเฉยๆก็ได้ โดยผู้วิจัยจะทิ้งให้ผู้ร่วมการทดลองอยู่ในห้องตามลำพัง 5 นาที (Free-time Play) โดยผู้วิจัยแอบสังเกตว่าผู้ร่วมการทดลองเล่นพินบอล อีกหรือไม่ ถ้าเล่นใช้เวลานานเท่าไร และบันทึกเวลา
- 2.10 ผู้วิจัยกลับมาที่ห้อง พร้อมแบบสอบถาม ซึ่งวัดระดับความสนุกสนานในการทำกิจกรรม
- 2.11 เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามชุดสุดท้ายเสร็จ ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง (ผู้ร่วมการทดลอง) ที่ให้ความร่วมมือ เป็นอันสิ้นสุดการทดลอง

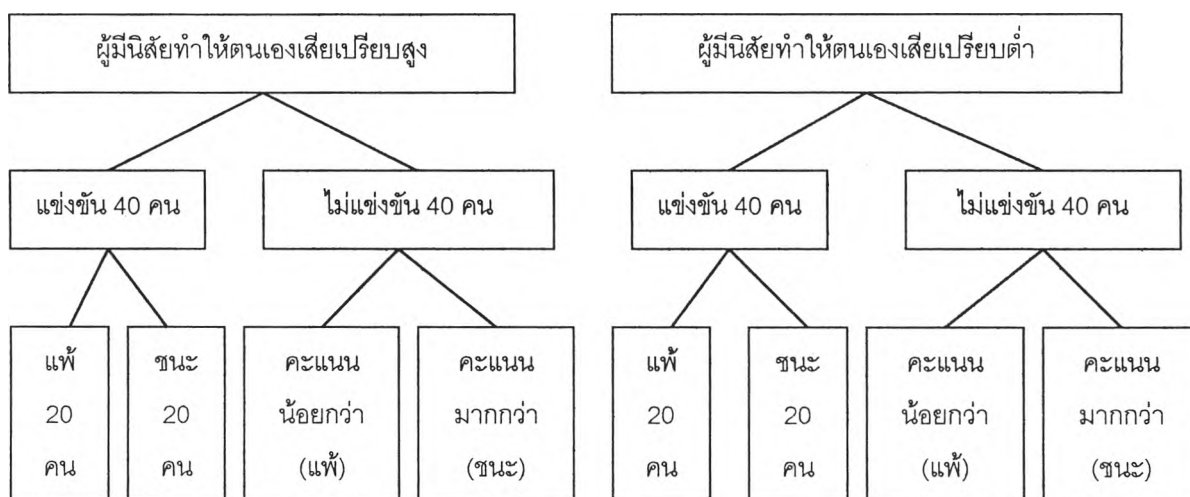
ขั้นตอนดำเนินการทดลอง สรุปเป็นแผนภาพ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้

แผนภาพที่ 2 เงื่อนไขการทดลองที่จัดไว้ทั้ง 8 เงื่อนไข

- เงื่อนไขที่ 1 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบสูง แข่งขัน – แพ้ 20 คน
- เงื่อนไขที่ 2 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบสูง แข่งขัน – ชนะ 20 คน
- เงื่อนไขที่ 3 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบสูง ไม่แข่งขัน – คะแนนน้อยกว่า (แพ้)
20 คน
- เงื่อนไขที่ 4 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบสูง ไม่แข่งขัน – คะแนนมากกว่า (ชนะ)
20 คน
- เงื่อนไขที่ 5 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบต่ำ แข่งขัน – แพ้ 20 คน
- เงื่อนไขที่ 6 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบต่ำ แข่งขัน – ชนะ 20 คน
- เงื่อนไขที่ 7 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบต่ำ ไม่แข่งขัน – คะแนนน้อยกว่า (แพ้)
20 คน
- เงื่อนไขที่ 8 ผู้มีส่วนทำให้เกิดตนเองเสียเปรียบต่ำ ไม่แข่งขัน – คะแนนมากกว่า (ชนะ)
20 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน และวิธีการที่วางไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ จะวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เอส พี เอส เอส พี ซี พลัส (SPSS/PC+) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน โดย การวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (3-way ANOVA) และการทดสอบค่า t (t-test)